

'İyilik ve Güven'

"Acil kan aranıyor" anonsu gibi... "İyilik ve güven" bu ülkenin içinde bulunduğumuz dönemde en önemli ihtiyacı.

Yeni kurulan "İyi Parti", umarız iyilik ve güvenin yeniden tesisi konusunda "iyi" işler yapar...

Konu bugün "İyi Parti" değil; iyilik ve güven üzerine inşa edilecek bir ekonominin sadece üzerinde yaşadığımız ülkeyi değil, dünyayı kurtaracak bir reçete olması...

Ranta dayalı, büyüme ve tüketim odaklı bir ekonominin, gezegeni ve insanlığı nereye getirdiğini gördük. Eğer hâlâ görmedik diyorsanız, önceki gün Tekirdağ'ın Saray ilçesinde sele kapılan askeri araca tutunan, bir müddet bekledikten sonra "Yüzme bilmiyorum, kendimi bırakıyorum" diyerek kendini ölüme bırakan askerin çaresizliğinde bulabilirsiniz.

Çünkü sel taşkınının arkasında çarpık yapılaşmayı, ormanların ve tarım arazilerinin talanını da bulacaksınız...

Beton yığınlarına dönüşen, adım başı AVM'ler ve gökdelenlerle kuşatılmış kentlerde kirliliği havayı soluyarak, fahiş fiyatlı gıdaları satın almak zorunda kalarak, trafikte saatlerce çile çekerek ömür tüketenlerin çaresizliğinde de bulabilirsiniz... Unutmayalım ki insanı ve doğayı tüketen bu ekonomik sistem, günümüz siyasetini besleyen ana damar. Özellikle bizim gibi ülkelerde ve özellikle AKP iktidarında.

Oysa bizim ihtiyacımız olan, insan ve doğa ile dost bir toplum; iyilik, karşılıklı yardımlaşma ve güven ortamı. İnsanların mutluluğunu temel alan daha basit, daha iyi, daha adil bir hayat.

Ve acı olan, bu kadar basitliğin bu kadar zor olması.

Good4Trust.org

Ama harekete geçenler de yok değil. Örneğin Uygur Özesmi tarafından geçen yıl kurulan Good4Trust.org'un hedefi de bu: "Beraberce iyiliği çoğaltmak, iyi insanlar arasında güven tesis etmek."

Özesmi'nin adını duymuşsunuzdur. Daha önce Greenpeace Akdeniz Genel Direktörlüğü, TEMA Vakfı Genel Müdürlüğü, Birdlife Partneri Doğa Derneği'nin kurucu başkanlığı yaptı.

Change.org Doğu Avrupa ve Batı Asya Direktörü oldu. Hâlâ CIVICUS - Sivil Katılım için Küresel Birlik Yönetim Kurulu'nda. Ve tabii Good4Trust.org'un Kurucu ve Kışkırtıcısı.

Peki, Good4Trust'da neler yapılıyor? Özesmi ile konuştuk bakın neler anlattı: "Amacımız tüketim ekonomisini üretim

ekonomisine dönüştürmek. Biliyorsunuz mevcut ekonomi fiyat rekabeti üzerine kurgulanmış durumda. Biz de bu üreticileri, nasıl rekabet dışına çıkarırız diye düşündük. Onları kendileri gibi düşünen, etik değerlerle hareket eden insanlarla bir araya getirmeye karar verdik. 'Kendine davranılmasını istediğin gibi davran' inancı ile hareket eden, sosyal adalete inanan insanları bir araya getirdik. Böylece, var olabilecekleri bir ekonomik evrene girmiş oluyorlar. Eşit şartların hâkim olduğu bir kapalı ekonomi yaratıyoruz.

İşletmelerde birinin atığı diğerinin girdisi oluyor."

Bu döngüsel ekonomi içinde bugün 40 üretici ve 8 bin 500 tüketicisi var. Tüketimi değil, kullanarak dönüştürmeyi benimseyen, adil ve doğayla dost üreticileri destekleyen kişilere verilen tanım tüketicisi. Bunlar aynı zamanda bu sistemin de savunucuları.

Good4Trust'ın ekibi de ilginç. Her biri dünyanın bir yerinde. Neşet, Cunda'dan siteyi yönetiyor; Atilla, Buenos Aires'te yazılım geliştiriyor; Uğur web tasarımını Londra'dan yürütüyor; Berk Urla'dan sosyal medyayı üstlenmiş...

Good4Trust.org, kâr amacı gütmeyen bir sosyal girişim. Her satıştan yüzde 3 katkı payı alıyor. Özesmi, bu yüzde üçle sistemi ayakta tutmaya çalıştıklarını söylüyor. "Biz alternatif bir kurgu yaratmaya çalışıyoruz" diyerek. Good4Trust'a üye olmak isteyen üreticiler bir "Niyet Belgesi" imzalıyor. Bu belgede, üretim sürecinde insan ve çevreye dost yönetim sistemlerini izleyecekleri sözü veriyorlar. Daha sonrasında üretim yerinden, kullanılan enerjiye, çalışma şartlarına kadar her türlü bilgi radikal bir şeffaflık içinde beyan ediliyor. Başvuru dosyaları ise 7'ler Konseyi tarafından değerlendiriliyor.

Özesmi, sistemin sürdürülebilir olması için ölçeklendirilmesi gerektiğini söylüyor. 500 üretici ve 300 bin tüketicisi ulaşılabilsen sistem kendini yürütebilecek.

Good4Trust, dünyada giderek yayılan Paylaşım Ekonomisi'nin Türkiye'deki ayaklarından biri. Paylaşım ekonomisinin sacayağını oluşturan en önemli unsur güven. Türkiye ise güven skalasında en dip sıralarda. Güvensiz bir ülkeyiz. Dünya Paylaşım Endeksi'nde 135 ülke içerisinde yüzde 18 oranla 128. olarak en sonlardayız. Yardım kuruluşuna zaman ayırmada ise 135 ülke içerisinde sondan üçüncüyüz.

Oysa toplumsal güven ve paylaşımın, bir ülkenin ekonomik refahını doğrudan etkilediği kanıtlanmış durumda...